

การบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน*

THE MANAGEMENT FABRICS FOCUSED IN IDENTITIES OF THE ASEAN

สุภางค์พิมพ์ คล้ายธานี

Suphangpim Klaythane

พระราชสิทธิเวที

Phraratsittivetee

พระครูศรีเมธากรณ์

Phrakhrusrimethaphorn

พระมหานันทวิทย์ แก้วบุตรี

Phramaha Nuntawit Kaewbooddee

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์พิจิตร

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Pichit Buddhist College, Thailand.

E-mail: suriya5179@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน 3) เพื่อเสนอรูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียนระเบียบวิธีวิจัยเป็นเชิงคุณภาพมีการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างผ้าทอพื้นเมืองจังหวัดอุทัยธานี และจังหวัดพิจิตร จำนวน 26 รูป/คน ได้การสนทนากลุ่ม 11 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์

ผลการวิจัยพบว่า

อัตลักษณ์ที่โดดเด่นผ้าทอนั้นอยู่ที่กระบวนการผลิตและเทคนิคของแต่ละสถานที่ของกลุ่มผ้าทอเพราะเหตุนี้จึงทำให้กลุ่มผ้าทอพื้นเมืองไทยมีผ้าทอที่มีความสวยงามและเป็นอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของอาเซียนทำให้ผ้าทอพื้นเมืองไทยนั้นเป็นผ้าที่อาเซียนมีความสนใจในความ

* Received 22 April 2019; Revised 17 May 2019; Accepted 17 May 2019.



สวยงามของผ้าทอไทยและเป็นสินค้าที่ส่งออกและเป็นสินค้าที่ทำให้เป็นที่รู้จักว่าผ้าทอพื้นเมืองไทย

การบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน ซึ่งมีหลักพุทธธรรมการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน มีหลักพุทธธรรม ดังนี้ 1) สังคหวัตถุ 4 2) โภควิภาค 4 เป็นหลักพุทธธรรมที่สามารถนำไปใช้จริงในการบริหาร และส่งเสริมผ้าทอพื้นเมืองไทยทำให้ผ้าทอพื้นเมืองมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นเป็นที่สนใจในประเทศอาเซียน และระดับโลกจนถึงปัจจุบัน

รูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน เป็นรูปแบบที่มีการบริหารจัดการผ้าทอ 3 ส่วน 1) การบริหารจัดการผ้าทอพื้น 2) การส่งเสริมและพัฒนาศิลปะการทอผ้าไทย 3) ขั้นตอนการผลิตผ้าทอที่มีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน ตามรูปแบบโมเดล Step Promote Buddhism Model จากผลวิจัยแล้วนั้นเป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปบริหารกลุ่มผ้าทอจังหวัดอื่น ๆ ได้

คำสำคัญ: การบริหารจัดการผ้าทอ, อัตลักษณ์, อาเซียน

Abstract

The objectives of this research were There are 3 main objectives: 1) to study the management Woven fabric for identity dominant in the region, 2) to develop a model for managing Woven fabric for identity dominant in the region 3). The proposed model for identity management woven fabrics featured in the ASEAN research methodology was qualitative studies have documented. And interviews from a sample fabric woven offense. Phichit and number 26 / person discussion group 11 / tool used in this research is interview.

The research found that:

Identity outstanding fabric is the process and technique of each location of the fabric because of this, the group homespun, Thailand has woven a beautiful and distinctive identity of ASEAN. Thailand makes woven fabric is a



fabric that ASEAN is interested in the beauty of woven Thailand and exported goods and products that are known woven ground. Thailand

Management woven fabric for identity dominant in the region. Buddhism, which has managed to weave Native identity dominant in the region. Buddhism is as follows: 1) Sangahavattthu objects 4, 2) distribution of wealth as four Buddhist principles that can be applied in the administration. Thailand and promotion Woven fabric Woven fabric made with a distinctive identity as interested in the countries of ASEAN. And the world today

Management style woven fabric for identity dominant in the region. A format that is managed woven part 1 of 3) Management woven flooring 2) to promote and develop the art of weaving, Thailand 3) production process weaving a distinctive identity in the region. According to the model form Step Promote Buddhism Model of research, it is a model that can effectively contribute to the fabric of other provinces.

Keywords: Management woven, Identity, ASEAN.

บทนำ

แนวทางการพัฒนาสนับสนุนการรวมกลุ่มอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และเกิดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรร่วมกัน โดยเชื่อมโยงภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น การสร้างความเป็นธรรมในสังคมเพื่อสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมและได้รับผลประโยชน์ได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรมมากขึ้นภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพพื้นฐาน การสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตในมิติต่าง ๆ ปัจจุบันดังกล่าว ทำให้มีการคาดการณ์กันว่า ประเทศไทยน่าจะเป็นประเทศที่โดดเด่นและได้เปรียบในเรื่องดังกล่าว เนื่องจากภูมิศาสตร์ที่อาจกล่าวได้ว่า ไทยเป็นจุดศูนย์กลางของอาเซียน ซึ่งจะทำให้อาเซียนเป็นตลาดส่งออกของประเทศไทยที่สำคัญมากยิ่งขึ้น รวมทั้งจะเป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และจะเป็นประโยชน์ต่อการขยายการลงทุนของประเทศไทยในประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยอย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญที่สุด คือ ภาครัฐและ



ภาคเอกชนของประเทศไทยต้องมีเตรียมการในเรื่องดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็น เรื่องการปรับตัวเพื่อรองรับและการปรับตัวเพื่อการขยายโอกาสทางการค้า การบริการ และการลงทุนอย่างจริงจัง

การบริหารจัดการผ้าทอการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมผ้าทอพื้นเมืองไทยภูมิปัญญาในท้องถิ่นในนั้นประเทศไทยมีประวัติการทอผ้าใช้กันในหมู่บ้าน และในเมืองโดยทั่วไป มาตั้งแต่โบราณกาล (พอพันธ์ อูยานนท์, 2561) แต่การทอผ้าด้วยมือตามแบบดั้งเดิมนั้น ก็เกือบจะสูญหายไปโดยสิ้นเชิง หากไม่ได้มีการอนุรักษ์ พื้นฟู และพัฒนาได้ทันกาล ทั้งนี้ เพราะประเทศไทยเป็นประเทศเปิด มีการค้าขายกับต่างประเทศมาเป็นเวลานาน สามารถซื้อผ้านอก ที่สวยงามแปลกใหม่ และราคาถูกได้ง่าย มาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ หลังจากรัฐบาลได้มีการทำสนธิสัญญาบาวริงกับอังกฤษ ในปี พ.ศ. 2398 ไทยก็ส่งสินค้าผ้าจาก ต่างประเทศมาใช้มากขึ้นเรื่อย ๆ กระทั่งในสมัย รัชกาลที่ 5 ได้มีการสำรวจพบว่า ไทยส่งผ้าจากต่างประเทศเข้ามาเป็นจำนวนมากขึ้นทุกปี ทำให้สิ้นเปลืองเงินตราปีละมาก ๆ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึงได้โปรดเกล้าฯ ให้ริเริ่มฟื้นฟูส่งเสริมการเลี้ยงไหม และทอผ้าไทยกันอย่างจริงจัง ในพ.ศ. 2452 โปรดฯ ให้ สถาปนากรมช่างไหมขึ้น และโปรดฯ ให้ตั้งโรงเรียนช่างไหมที่วังสระปทุม ซึ่งต่อมาขยายสาขาออกไปยังจังหวัดนครราชสีมา และบุรีรัมย์ ทรงจ้างครูชาวญี่ปุ่นมาสอนชาวบ้าน แต่การส่งเสริมได้ผลไม่คุ้มทุน ต่อมาจึงเลิกจ้างครูญี่ปุ่น และชาวบ้านก็หันมาทอผ้าตามวิธีพื้นบ้านเช่นเดิม

ปัญหาในการบริหารจัดการผ้าทอ อนุรักษ์และสืบทอดศิลปผ้าไทย ศิลปะผ้าทอไทย อันมีประวัติยาวนาน และมีความมั่งคั่งหลากหลาย (กรมหม่อนไหม, 2561) ซึ่งสืบทอดมาแต่โบราณ จนทุกวันนี้ ตกอยู่ในมือของคนรุ่นหลัง จะรักษาต่อไป หน่วยงานหลาย ๆ หน่วยงาน ทั้งของรัฐบาล และเอกชน ต่างก็ช่วยกันดำเนินการรับสนองพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ในเรื่องการศึกษา ส่งเสริม และพัฒนาศิลปผ้าทอของไทย อย่างไรก็ตามเท่าที่ได้มีการศึกษาเอกสาร และสำรวจปัญหาต่าง ๆ พบว่า ยังมีปัญหาในการบริหารจัดการต่าง ๆ ดังนี้ 1) ศิลปหัตถกรรมในหลาย ๆ ท้องถิ่นยังถูกละเลย การผลิตศิลปหัตถกรรมกระจายอยู่ทั่วไป ไม่มีแหล่งรวมในบางท้องถิ่น 2) ขาดการกระตุ้นหรือประกวดให้ผลิตผลงานที่มีคุณภาพมาก ๆ ขึ้น 3) ผู้มีฝีมือเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอย่างอื่น 4) ไม่รักษาคุณภาพให้สม่ำเสมอ เมื่อผ้าทอมือขายดีจะผลิตผ้าที่ด้อยฝีมือมาขายแทน ช่างทอก็มีคุณภาพด้อยลง และมีจำนวนน้อยลงเรื่อย ๆ 5) ช่างฝีมือคุณภาพดีมักทำงานได้ช้าขายยาก เพราะต้องขายราคาแพง



ให้คุ้มกับเวลา หมดกำลังใจ ขาดการส่งเสริม ช่างฝีมือดีหลายคนยังไม่มีคนรู้จัก และเห็นคุณค่า 6) ช่างฝีมือขาดการแข่งขันทางความคิด 7) การถ่ายทอดทำกันในงานจำกัด ขาดตัวผู้สืบทอดอย่างจริงจังและกว้างขวาง

จากปัญหาล้างต้นผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญในเรื่องของผ้าทอพื้นเมืองว่าคงจะมีรูปแบบและกระบวนการในการผลิตที่มีประสิทธิภาพ โดยการใช้หลักพุทธธรรมในการเข้ามาบูรณาการเข้ากับรูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมือง เพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาพบมาปรับใช้ให้เป็นรูปแบบที่สามารถให้คนรุ่นหลังได้มีความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้การบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมือง เพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน ที่บรรพบุรุษคนยุคก่อนได้สอนไว้เกี่ยวกับเรื่องผ้าทอพื้นเมือง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน
3. เพื่อเสนอรูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงเชิงคุณภาพ เน้นการศึกษาวิเคราะห์การสัมภาษณ์ และเชิงพื้นที่ ในการจัดกระบวนการวิจัยได้การบูรณาการข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ในพื้นที่การศึกษาเพื่อตอบวัตถุประสงค์ในการวิจัย ซึ่งได้กำหนดไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานหลักการคิด และแนวทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อการวิจัย เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและระบบงานวิจัย โดยการรวบรวมข้อมูลเอกสารงานวิจัย และสภาพทั่วไป ในการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน ตามรูปแบบของการวิจัยเชิงเอกสาร ประกอบกับการสัมภาษณ์ และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

2. การรวบรวมข้อมูลภาคสนามเพื่อศึกษาการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 26 รูป/คน



และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ตามวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา สภาพการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองไทย ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้ 1) หลักการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมือง 2) การส่งเสริมและพัฒนาศิลปะการทอผ้าไทย 3) อัตลักษณ์ที่โดดเด่นผ้าทอ

3. การยืนยันข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ศึกษา และวิเคราะห์ได้ รูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิมาร่วมสนทนากลุ่ม การสนทนากลุ่มเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 รูป/คน สรุปผลการวิจัย และเสนอรูปแบบการส่งเสริมอัตลักษณ์ที่โดดเด่นผ้าทอพื้นเมืองในอาเซียน

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอน	วิธีดำเนินการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลการวิจัย
ขั้นตอนที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน	1. การวิเคราะห์เอกสาร 2. การสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญ 26 รูป/คน	1. การวิเคราะห์เนื้อหา	สภาพการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน
ขั้นตอนที่ 2 เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน	1. การวิเคราะห์เอกสาร 2. การสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญ 26 รูป/คน	1. การวิเคราะห์เนื้อหา 2. การวิเคราะห์เนื้อหา	การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน
ขั้นตอนที่ 3 เพื่อเสนอรูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน	1. การวิเคราะห์เอกสาร 2. สนทนากลุ่ม 11 รูป/คน	1.การวิเคราะห์เนื้อหา 2.การวิเคราะห์เนื้อหา	รูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน



การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเอกสาร การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายอธิบาย และพรรณนาความ วิเคราะห์ลักษณะปัญหาจากเอกสาร จากการสัมภาษณ์ และจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย

1. รวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. จัดลำดับข้อมูล
3. จากการสัมภาษณ์
4. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็น
5. สรุปผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียนมีการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ข้อมูลสำคัญ 26 รูป/คน การวิเคราะห์เนื้อหา การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลการสนทนากลุ่มเฉพาะ ข้อมูลการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 11 รูป/คน ผู้วิจัยจะใช้วิธีการโดยการตีความหมายในรูปแบบของการวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งจะกระทำไปพร้อม ๆ กันตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการวิจัย โดยผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกข้อมูล การถอดเทปสัมภาษณ์ รวมไปถึงภาพถ่ายในแต่ละครั้ง จัดหมวดหมู่ว่าครบถ้วนเพียงพอและเหมาะสมแก่การนำไปวิเคราะห์และสังเคราะห์สรุปผล และอภิปรายผลต่อไป

ผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่าการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน ของจังหวัดพิจิตร และจังหวัดอุทัยธานี หลักการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมือง มีการติดต่อระหว่างกลุ่มของผ้าทอที่เป็นกลุ่มชาวบ้านที่ทำผ้าทอทำให้เกิดกลุ่มผ้าทอขึ้น เช่น บ้านป่าแดง ทอผ้าบ้านตาโพ เป็นต้น และมีการบริหารระหว่างกลุ่มผ้าทอกับภาครัฐโดยการเปิดตลาด OTOP เพื่อรองรับการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองให้มีความน่าสนใจและมุ่งสู่ความเป็นผ้าทอ



ที่มีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน ชาวบ้านรู้วิธีการบริหารจัดการองค์กรของตนเองให้มีความเข้มแข็ง มีการรวมกลุ่มสมาชิกทอผ้าในชุมชน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ สร้างรายได้พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันการรวมกลุ่มคนในชุมชนนี้ทำให้ชาวบ้านได้มีกิจกรรมที่ทำร่วมกันในวันสำคัญ ๆ แสดงให้เห็นถึงความรักสมัครสมานสามัคคีกัน เมื่อชาวบ้านมีการรวมกลุ่มสมาชิกและสร้างงานสร้างอาชีพให้คนในชุมชนได้แล้วยังสามารถสร้างสรรค์ผลงานผ้าทอพื้นเมืองที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นให้เป็นที่รู้จักทั่วไปได้ ส่งผลให้ผ้าทอพื้นเมืองของคนไทยเชื้อสายลาวครั้งมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปว่าผ้าทอใน 4 จังหวัด สุพรรณบุรี ชัยนาท พิจิตร และอุทัยธานี มีความวิจิตรงดงามแสดงความเป็นท้องถิ่นของตนเอง ทำให้ชาวบ้านมีงานทอผ้าอย่างไม่ขาดสาย มีรายได้จากการทอผ้าไปเลี้ยงปากท้องของคนในครอบครัว วิถีชีวิตของช่างทอจึงเปลี่ยนไปเป็นทอผ้าไว้เพื่อขาย ผลจากการรวมกลุ่มกันของชาวบ้านในชุมชนทำให้หน่วยงานภาครัฐหรือองค์กรต่าง ๆ ที่เห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นการทอผ้าพื้นเมืองให้การสนับสนุนเรื่องงบประมาณ หรือส่งผู้รู้ที่มีความชำนาญในการทอผ้ามาให้ความรู้ให้กับคนในชุมชน เพื่อพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น

การส่งเสริมและพัฒนาศิลปะการทอผ้าไทยปัจจุบันมีการรวมกลุ่มกันของคนในชุมชนโดยการนำภูมิปัญญาเข้ามาร่วมกันพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน มีการถ่ายทอดภูมิปัญญา และแรงงานของคนในชุมชนเอง รวมถึงความร่วมมือแบ่งปันภูมิปัญญาจากรุ่นต่อรุ่น เช่นกลุ่มผ้าทอบ้านป่าแดงมีการเปิดให้ประชาชนทั่วไปเข้าร่วมดูขั้นตอนการผลิตผ้าทอพื้นเมือง และเล่าถึงความเป็นมาที่มีการทอผ้าพื้นเมืองมาถึงปัจจุบัน มีการเปิดเป็นศูนย์อบรมผู้ที่สนใจที่จะเข้ามาศึกษาเดียวกับผ้าทอพื้นเมือง ทางภาครัฐมาการส่งเสริมคือการเปิดเป็นตลาด OTOP เพื่อให้กลุ่มคนที่สนใจเข้ามาซื้อหรือมีความต้องการอยากได้ผ้าทอพื้นเมืองที่สวยงาม

อัตลักษณ์ที่โดดเด่นผ้าทออยู่ที่กระบวนการผลิตผ้าทอ พร้อมด้วยลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ประกอบด้วย

1. การย้อมสี ควรแยกภาชนะการย้อมสีเพื่อป้องกันสีผสมกัน และต้องรักษาอุณหภูมิความร้อนของ น้ำต้มสีย้อมเส้นด้ายให้สม่ำเสมอ
2. การมัดย้อมเส้นด้าย ควรมัดเส้นด้ายให้แน่น เพราะหากมัดไม่แน่นอาจจะทำให้สีย้อมกลืนเข้าหากัน จะทำให้ได้ลวดลายไม่สม่ำเสมอและไม่สวยงาม
3. การทอผ้ามัดหมี่ ริมต้องเรียบเสมอกัน ตีฟืมให้แน่นสม่ำเสมอ



4. การทอลายมัดหมี่ ต้องหมั่นเรียนรู้และฝึกทักษะความชำนาญ เพื่อให้ได้ลวดลายที่ต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

การเลือกเส้นไหมต้องใช้ที่มีคุณภาพดีนุ่ม และการย้อมสีผ้าต้องดูเม็ดสีให้เข้ากับเนื้อผ้าเนียนทุกเส้นเป็นสีเดียวกัน ทำให้สีผ้าที่ออกมามีสีที่สวยงาม

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน ได้นำหลักพุทธธรรมเข้ามาบูรณาการในการบริหารผ้าทอพื้นเมืองให้เป็นกลุ่มผ้าทอพื้นเมืองนั้น มีการบริหาร และขั้นตอนการผลิตผ้าทออย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน การส่งเสริมและพัฒนาศิลปะการทอผ้าไทย และอัตลักษณ์ที่โดดเด่นผ้าทอ ซึ่งมีหลักพุทธธรรมการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน มีหลักพุทธธรรม 5 ข้อ ดังนี้ 1) หลักสังคหวัตถุ 4 2) หลักโภควิภาค 3) หลักกัลยาณมิตรธรรม 4) ปัจจัย 4 5) หลักปาปนิกรธรรม เป็นหลักพุทธธรรมที่นำสามารถจริงในการบริหาร และส่งเสริมผ้าทอพื้นเมืองไทยทำให้ผ้าทอพื้นเมืองมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นเป็นที่สนใจในประเทศอาเซียน และระดับโลกจนถึงปัจจุบัน

3. รูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน

จากการเสนอรูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียนจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 11 รูป/คน เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของงานวิจัย จึงได้งานวิจัยที่สมบูรณ์เพื่อจะนำไปพัฒนาการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองไทย ดังนี้

3.1 หลักการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมือง

หลักการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียนควรมีการปฏิบัติตามรูปแบบ 6 ประการ ดังนี้

3.1.1 การวางแผน คือ การกำหนดเป้าหมายหลักของกลุ่มผ้าทอว่าดำเนินงานเพื่อวัตถุประสงค์ใดเพื่อให้งานผ้าทอออกมาดีมีความสวยงามและเป็นที่ยอมรับ

3.1.2 การจัดโครงสร้างองค์กร คือ การกำหนดโครงสร้างที่เป็นอำนาจหน้าที่ของกลุ่มผ้าทอในแต่ละพื้นที่



3.1.3 การบริหารงานบุคคล คือ ทรัพยากรบุคคลถือเป็นสิ่งที่มีคุณค่ามากสำหรับทุกกลุ่มผ้าทอพื้นเมือง ต้องสร้างบุคคลรุ่นหลังให้มีความสนใจในผ้าทอ

3.1.4 การสั่งการ คือ การวางแผนนโยบาย วิสัยทัศน์ และการตัดสินใจของผู้บริหารกลุ่มผ้าทอพื้นเมืองไทย

3.1.5 การประสานงาน คือ ผู้บริหารที่ทำหน้าที่ในการประสานงานหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อส่งเสริมการทอผ้าพื้นเมืองให้เป็นที่รู้จักของอาเซียน

3.1.6 การรายงาน คือ กระบวนการและเทคนิคการแจ้งให้ระหว่างคนผ้าทอนั้นให้ทราบถึงกิจกรรมหรือการตลาดของผ้าทอพื้นเมืองไทย

3.2 ขั้นตอนการผลิตผ้าทอตามภูมิปัญญาชาวบ้าน

การบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียนนั้นมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน คือ วัตถุดิบ อุปกรณ์ ขั้นตอนการผลิต วิธีการบำรุงรักษาเนื้อผ้าของผ้าไหม ทำให้มีลายผ้าทอพื้นเมืองที่สวยงาม และจะมีเทคนิคอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของแต่ละสถานที่แตกต่างกัน ทำให้ขั้นตอนการผลิตผ้าทอพื้นเมืองเป็นอัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน จึงทำให้ผ้าทอที่ออกมานั้นมีความสวยงาม ซึ่งได้มีกระบวนการผลิตดังนี้

3.2.1 วัตถุดิบ ประกอบไปด้วย 1) เส้นไหมดิบ 2) สีสธรรมชาติและเคมี 3) เชือก ไนลอนทำตระกรอ 4) แก้ว 5) ปอ ฟาง 6) สารส้ม 7) ด่างฟอกไหม 8) คันหูก 9) ด้ายยืน 10) ตะกั่ว 11) กี่ทอผ้า

3.2.2 อุปกรณ์ ประกอบด้วย 1) เส้นด้ายที่จะนำมาขึ้นเครื่องเป็นเส้นด้ายยืนจะต้องนำมาลงแป้งเพื่อให้เส้นด้ายมีความเรียบ เหนียว แข็ง และไม่เป็นขนมีความทนทานต่อการเสียดสีของฟันหวี 2) การปั่นหลอดด้าย เป็นการนำเส้นด้ายที่ลงแป้งเสร็จแล้วมาปั่นใส่หลอด 3) การคันหูก หรือ การคันด้ายยืน 4) การสอดฟันหวี หรือ ฟันฟืม 5) การเก็บตะกั่ว 6) การนำเครื่องทอขึ้นกี่ทอผ้า 7) เผื่อ คือเครื่องมือขึ้นเครื่อง 8) หลาปั่นฝ้ายหรือหลอดกรอไหม 9) หวีฟันกระดาน คือการเก็บตะกรอ 10) ฟันฟัน หรือฟันหวี 11) กี่พื้นเมือง กี่กระตุก 12) กระสวย 7) หลอดด้าย

3.2.3 ขั้นตอนไหม 1) การฟอกไหม 2) กรอเส้นไหมเข้าหลอดเพื่อทำเส้นยืน 3) การคันเส้นยืนในเผื่อ 4) เส้นยืนมัดต่อประมาณ 1,600-2,400 เส้น 5) การนำเส้นไหมที่มัดหมี่แล้วไปแช่น้ำ 6) วิธีการเจาะสี (การแต้มสี) 7) หลังจากได้เส้นไหมที่มีสีสันทันแล้วก็จะนำมาคันหูก



ต่อด้วยเครื่องหูก การย้อมสี ขั้นตอนการมัดหมี่แล้วก็มาถึงขั้นตอนการย้อมหมี่ โดยจะถอดด้ายออกจากโองมัดหมี่ แล้วนำไปย้อมสีที่ได้มีการผสมไว้แล้ว จึงนำไปผึ่งลมให้สีซึมเข้าไปในหมี่และรอให้แห้ง และการกรอเส้นด้ายพุ่งเป็นการนำเส้นด้ายที่ย้อมสีแล้วมากรอใส่หลอดด้ายเล็ก ๆ สำหรับใส่ในกระสวยเป็นเส้นด้ายพุ่ง เป็นขั้นตอนสำคัญที่จะทำให้ได้ลวดลายที่สวยงาม

3.2.4 การบำรุงรักษาเนื้อผ้าของผ้าไหมเพื่อให้ได้คุณภาพ และสีที่สวยงามโดยการสกัดจากสีธรรมชาติเพื่อให้มีสีสันสดใสสวยงาม ประกอบด้วย 1) ซักอบก่อนจะทำให้ผ้าไม่หด 2) เวลาซัก ต้องใช้น้ำยาซักผ้าอ่อน ๆ (ห้ามใช้ผงซักฟอกเพราะจะกัดสี) 3) เวลาซักไม่ควรแช่ผ้าไว้นาน 4) ผึ่งผ้าไว้ในร่มให้ลมโกรก (ห้ามโดนแดด เพราะแสงแดดจะทำให้สีตกได้)

3.2.5 การทอผ้าขั้นตอนสุดท้ายในการผลิตผ้าทอมัดหมี่ซึ่งเป็นกระบวนการที่ต้องใช้ทักษะความชำนาญสูงและเป็นขั้นตอนที่ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพ และลวดลายของผ้า ทอว่าจะมีคุณภาพดีและลวดลายสวยงามปราณีตเพียงใดเมื่อได้ผ้าพอประมาณแล้วจะม้วนเก็บในแกนม้วนผ้า ก่อนจะนำมาตัดเป็นชิ้น ๆ เพื่อนำจำหน่ายต่อไป

3.3 การส่งเสริมและพัฒนาศิลปการทอผ้าไทย

การบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียนมีการส่งเสริมสิทธิทอภูมิปัญญาแบ่งออกเป็น 3 แนวทาง

3.3.1. ส่งเสริมการสร้างกลุ่มผู้ถ่ายทอด และกลุ่มผู้สืบทอดทั้งกลุ่มผู้ใหญ่วัยชราและผู้สนใจ

3.3.2 ส่งเสริมเพิ่มช่องทางในการสืบทอดผ่านหน่วยงานภาครัฐ และชุมชน ทั้งนี้ต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และบูรณาการกับทุกภาคส่วน

3.3.3 ส่งเสริมการสืบทอดด้านเนื้อหาภูมิปัญญา ด้วยการบรรจุเนื้อหาภูมิปัญญาอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อป้องกันการสูญหายไปพร้อมตัวผู้ถ่ายทอด

3.4 อัตลักษณ์ที่โดดเด่นของผ้าทอ

การเลือกเส้นไหมต้องใช้ที่มีคุณภาพดีนุ่ม และการย้อมสีผ้าต้องดูแลให้ดีให้เข้ากับเนื้อด้ายเนียนทุกเส้นเป็นสีเดียวกัน ทำให้สีผ้าที่ออกมามีสีที่เสมอกันเมื่อย้อมสีผ้าเสร็จแล้วต้องนำมาล้างน้ำเย็นหลาย ๆ ครั้ง สีจะได้ไม่ตกและติดทนนานลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ประกอบด้วย 1) การย้อมสีควรแยกภาชนะการย้อมสีเพื่อป้องกันสีผสมกัน และต้องรักษา



อุณหภูมิความร้อนของ น้ำต้มสีย้อมเส้นด้ายให้สม่ำเสมอ 2) การมัดย้อมเส้นด้าย ควรมัดเส้นด้ายให้แน่น เพราะหากมัดไม่แน่นอาจจะทำให้สีย้อมกลืนเข้าหากัน จะทำให้ได้ลวดลายไม่สม่ำเสมอและไม่สวยงาม 3) การทอผ้ามัดหมี่ ริมต้องเรียบเสมอกัน ดีพิมพ์ให้แน่นสม่ำเสมอ 4) การทอลายมัดหมี่ ต้องหมั่นเรียนรู้และฝึกทักษะความชำนาญ เพื่อให้ได้ลวดลายที่ต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

หลักการบริหารของกลุ่มผ้าทอพื้นเมืองที่สำคัญอยู่ 4 อย่าง ประกอบไปด้วย 1) หลักการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมือง 2) การส่งเสริมและพัฒนาศิลปะการทอผ้าไทย 3) ขั้นตอนการผลิตผ้าทอที่มีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน 4) หลักพุทธธรรมในหลักการบริหาร ทั้ง 4 อย่างนี้ ถือเป็นหลักสำคัญที่จะนำพาผ้าทอไปนั้นให้เป็นที่รู้จักของต่างประเทศ และมีชื่อเสียงในอาเซียน

หลักพุทธธรรมการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน การบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมือง การส่งเสริมและพัฒนาศิลปะการทอผ้าไทย และอัตลักษณ์ที่โดดเด่นผ้าทอ ซึ่งมีหลักพุทธธรรมการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน มีหลักพุทธธรรม 5 ข้อ ดังนี้ 1) หลักสังคหวัตถุ 4 2) หลักโภควิภาค 3) หลักกัลยาณมิตรธรรม 4) ปัจจัย 4 5) หลักปาปนิกรรม เป็นหลักพุทธธรรมที่น่าสามารถจริงในการบริหาร และส่งเสริมผ้าทอพื้นเมืองไทยทำให้ผ้าทอพื้นเมืองมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นเป็นที่สนใจในประเทศอาเซียน

อภิปรายผล

จากการศึกษางานวิจัยการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน ซึ่งได้ผลวิจัย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้อภิปรายผลงานวิจัยงานที่มีความสอดคล้องกับผลวิจัย ดังนี้

1. สภาพการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน

ชาวบ้านรู้วิธีการบริหารจัดการองค์กรของตนเองให้มีความเข้มแข็ง มีการรวมกลุ่มสมาชิกทอผ้าในชุมชน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (วีรพันธ์ พาวดี, 2558) ผลว่าวิจัยพบว่า การส่งเสริมต้องมีการอนุรักษ์ โดยการปลูกจิตสำนึกให้คนในท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่าแก่นสารและความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น การฟื้นฟู โดยการเลือกสรรภูมิปัญญาที่กำลังสูญหาย หรือที่สูญหายไปแล้วมาทำให้มีคุณค่าและมีความสำคัญต่อการ



ดำเนินชีวิตในท้องถิ่น โดยเฉพาะพื้นฐานทางจริยธรรม คุณธรรม และค่านิยม การส่งเสริมและพัฒนาศิลปะการทอผ้าไทยปัจจุบันมีการรวมกลุ่มกันของคนในชุมชน โดยการนำภูมิปัญญาเข้ามาร่วมกันพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน มีการถ่ายทอดภูมิปัญญา และแรงงานของคนในชุมชนเอง รวมถึงความร่วมมือแบ่งปันภูมิปัญญาจากรุ่นต่อรุ่น เช่นกลุ่มผ้าทอบ้านป่าแดงมีการเปิดให้ประชาชนทั่วไปเข้าร่วมดูขั้นตอนการผลิตผ้าทอพื้นเมือง และเล่าถึงความเป็นมาที่มีการทอผ้าพื้นเมืองมาถึงปัจจุบัน มีการเปิดเป็นศูนย์อบรมผู้ที่สนใจที่จะเข้ามาศึกษาเกี่ยวกับผ้าทอพื้นเมือง ทางภาครัฐมาส่งเสริมคือการเปิดเป็นตลาด OTOP เพื่อให้กลุ่มคนที่สนใจเข้ามาซื้อหรือมีความต้องการอยากได้ผ้าทอพื้นเมืองที่สวยงาม สอดคล้องกับงานวิจัยของ (อุไรวรรณ รักผางวงษ์, 2559) พบว่า มีการพัฒนาระบบสารสนเทศสนับสนุนส่งเสริมการตลาดด้านการขายผ้าทอนำเครือข่ายมาประยุกต์พัฒนาให้มียิ่งขึ้น การเลือกเส้นไหมต้องใช้ที่มีคุณภาพดีนุ่ม และการย้อมสีผ้าต้องดูเม็ดสีให้เข้ากับเนื้อด้ายเนียนทุกเส้นเป็นสีเดียวกัน ทำให้สีผ้าที่ออกมามีสีที่สวยงาม สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ปรีชญ์ หาญกล้า, 2557) พบว่า ใช้เส้นใยจากธรรมชาติที่ไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น ฝ้าย ไหม เป็นต้น ใช้วัสดุตกแต่งก็เป็นวัสดุที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมหรือเป็นวัสดุจากธรรมชาติเช่นกันลดการสิ้นเปลืองของวัตถุดิบ ลดเศษเหลือที่เกิดจากการผลิต รวมถึงการใช้ วัตถุดิบอย่างคุ้มค่าและเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

2. การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน

การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน ได้นำหลักพุทธธรรมเข้ามามีบทบาทในการบริหารผ้าทอพื้นเมืองให้เป็นกลุ่มผ้าทอพื้นเมืองนั้นมีการบริหาร และขั้นตอนการผลิตผ้าทออย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต), 2542) ซึ่งในที่นี้ประเภทที่มีนักวิชาการเห็นสอดคล้องกัน ว่าเป็นแนวคิดการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน ต้องนำหลักธรรมสังคหวัตถุ 4 มาบูรณาการเข้ากับการบริหารองค์กร

3. รูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน

หลักการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมือง หลักการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียนควรมีการปฏิบัติตามรูปแบบ 6 ประการ ดังนี้ 1) การวางแผน คือ



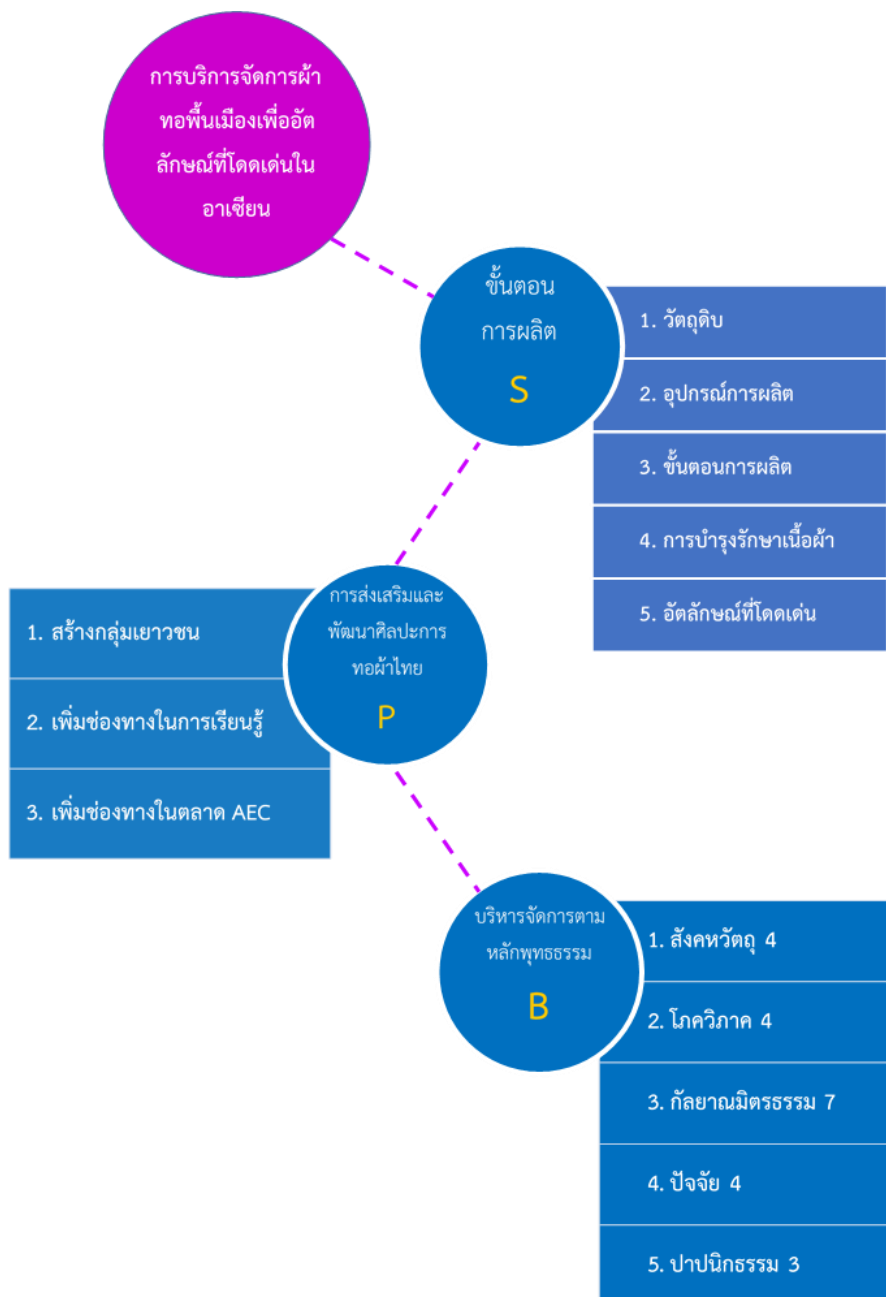
การกำหนดเป้าหมายหลักของกลุ่มผ้าทอว่าดำเนินงานเพื่อวัตถุประสงค์ใดเพื่อให้งานผ้าทอออกมามีความสวยงามและเป็นที่ยอมรับ 2) การจัดโครงสร้างองค์กร คือ การกำหนดโครงสร้างที่เป็นอำนาจหน้าที่ของกลุ่มผ้าทอในแต่ละพื้นที่ 3) การบริหารงานบุคคล คือ ทรัพยากรบุคคลถือเป็นสิ่งที่มีคุณค่ามากสำหรับทุกกลุ่มผ้าทอพื้นเมือง ต้องสร้างบุคคลรุ่นหลังให้มีความสนใจในผ้าทอ 4) การสั่งการ คือ การวางแผนนโยบาย วิสัยทัศน์ และการตัดสินใจของผู้บริหารกลุ่มผ้าทอพื้นเมืองไทย 5) การประสานงาน คือ ผู้บริหารที่ทำหน้าที่ในการประสานงานหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อส่งเสริมการทอผ้าพื้นเมืองให้เป็นที่รู้จักของอาเซียน 6) การรายงาน คือ กระบวนการและเทคนิคการแจ้งให้ระหว่างคนผ้าทอนั้นให้ทราบถึงกิจกรรมหรือการตลาดของผ้าทอพื้นเมืองไทย สอดคล้องกับงานวิจัยของ (วีนันท์ พาวดี, 2558) พบว่า ด้านการส่งเสริมและพัฒนาศิลปะการทอผ้าไทย ด้านอัตลักษณ์ทางสังคม ซึ่งในที่นี้ประเภทที่มีนักวิชาการเห็นสอดคล้องกัน ว่าเป็นแนวคิดการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ ที่โดดเด่นในอาเซียน การส่งเสริมและพัฒนาศิลปะการทอผ้าไทย การบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียนมีการส่งเสริมสิทธิทอภูมิปัญญาแบ่งออกเป็น 3 แนวทาง 1) ส่งเสริมการสร้างกลุ่มผู้ถ่ายทอด และกลุ่มผู้สืบทอดทั้งกลุ่มผู้ใหญ่เยาวชนผู้ที่สนใจ 2) ส่งเสริมเพิ่มช่องทางในการสืบทอดผ่านหน่วยงานภาครัฐ และชุมชน ทั้งนี้ต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และบูรณาการกับทุกภาคส่วน 3) ส่งเสริมการสืบทอดด้านเนื้อหาภูมิปัญญา ด้วยการบรรจุเนื้อหาภูมิปัญญาอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อป้องกันการสูญหายไปพร้อมตัวผู้ถ่ายทอด สอดคล้องกับงานวิจัยของ (อุไรวรรณ รักผกาวงศ์, 2559) พบว่า มีการพัฒนาระบบสารสนเทศสนับสนุนส่งเสริมการตลาดด้านการขายผ้าทอนำเครือข่ายมาประยุกต์พัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

องค์ความรู้ใหม่

การบริหารและการส่งเสริมผ้าทอพื้นเมืองไทยให้เป็นที่รู้จักของประชาชนในประเทศอาเซียน ส่งเสริมการสร้างกลุ่มผู้ถ่ายทอด และกลุ่มผู้สืบทอดทั้งกลุ่มผู้ใหญ่ เยาวชนผู้ที่สนใจ ส่งเสริมเพิ่มช่องทางในการสืบทอดผ่านหน่วยงานภาครัฐ และชุมชน ทั้งนี้ต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และบูรณาการกับทุกภาคส่วน ส่งเสริมการสืบทอดด้านเนื้อหาภูมิปัญญา ด้วยการบรรจุเนื้อหาภูมิปัญญาอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อป้องกันการสูญหายไป



พร้อมตัวผู้ถ่ายทอด และเพิ่มช่องทางช่องทางตลาดใน AEC ซึ่งได้องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากงานวิจัยนี้ชื่อว่า Step Promote Buddhism Model ดังนี้



ภาพที่ 1 Step promote Buddhism Model

สรุป

การบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน 3) เพื่อเสนอรูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียนระเบียบวิธีวิจัยเป็นเชิงคุณภาพมีการศึกษาเอกสาร และการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างผ้าทอพื้นเมืองจังหวัดอุทัยธานี และจังหวัดพิจิตร จำนวน 26 รูป/คน ได้การสนทนากลุ่ม 11 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า อัตลักษณ์ที่โดดเด่นผ้าทอนั้นอยู่ที่กระบวนการผลิตและเทคนิคของแต่ละสถานที่ของกลุ่มผ้าทอเพราะเหตุนี้จึงทำให้กลุ่มผ้าทอพื้นเมืองไทยมีผ้าทอที่มีความสวยงามและเป็นอัตลักษณ์ที่โดดเด่นของอาเซียนทำให้ผ้าทอพื้นเมืองไทยนั้นเป็นผ้าที่อาเซียนมีความสนใจในความสวยงามของผ้าทอไทยและเป็นสินค้าที่ส่งออกและเป็นสินค้าที่ทำให้เป็นที่รู้จักว่าผ้าทอพื้นเมืองไทย การบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน ซึ่งมีหลักพุทธธรรมการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน มีหลักพุทธธรรม ดังนี้ 1) สังคหวัตถุ 4 2) โภควิภาค 4 เป็นหลักพุทธธรรมที่สามารถนำไปใช้จริงในการบริหาร และส่งเสริมผ้าทอพื้นเมืองไทยทำให้ผ้าทอพื้นเมืองมีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นเป็นที่สนใจในประเทศอาเซียน และระดับโลกจนถึงปัจจุบันรูปแบบการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน เป็นรูปแบบที่มีการบริหารจัดการผ้าทอ 3 ส่วน 1) การบริหารจัดการผ้าทอพื้น 2) การส่งเสริมและพัฒนาศิลปะการทอผ้าไทย 3) ขั้นตอนการผลิตผ้าทอที่มีอัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน ตามรูปแบบโมเดล Step Promote Buddhism Model จากผลวิจัยแล้วนั้นเป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปบริหารกลุ่มผ้าทอจังหวัดอื่น ๆ ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอเชิงนโยบาย การบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมือง ควรศึกษาชุมชนหรือจังหวัดที่เกี่ยวกับผ้าทอพื้นเมืองทั้งหมดว่ามีการส่งเสริมและพัฒนาศิลปะการทอผ้าไทยด้านประโยชน์ใช้สอยได้ยังมากเท่าไร



2. ข้อเสนอแนะการนำไปปฏิบัติ ควรศึกษาการบริหารจัดการผ้าทอพื้นเมืองเพื่ออัตลักษณ์ที่โดดเด่นในอาเซียน เกี่ยวกับเรื่องกระบวนการบริหารการในผลิตผ้าทอพื้นเมือง และเอกลักษณ์ที่โดดเด่น

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาต่อ ผู้ที่จะศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ควรจะนำหลักพุทธธรรมให้มากกว่านี้ เพราะหลักพุทธธรรมนั้นจะทำให้การส่งเสริมผลิตผ้าทอพื้นเมืองไทยนั้นเข้าสู่อาเซียนได้อย่างมีคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กรมหม่อนไหม. (2561). สถิติด้านหม่อนไหม. เรียกใช้เมื่อ 25 มีนาคม 2561 จาก <https://bit.ly/2DuNXGc>
- ปรัชญ์ หาญกล้า. (2557). การออกแบบเครื่องแต่งกายสตรีเพื่อพัฒนางานพื้นถิ่นให้เป็นสินค้าระดับชาติโดยใช้แนวคิดการออกแบบอย่างยั่งยืน : กรณีศึกษาผ้าทอมือ. รายงานการวิจัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). (2542). การศึกษาเพื่ออารยธรรมที่ยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: สหธรรมิก จำกัด.
- พอพันธ์ อูยานนท์. (2561). “การแก้ไขสนธิสัญญาเบาริงฯลฯ กับ อธิปไตยทางการคลัง”. เรียกใช้เมื่อ 25 มีนาคม 2561 จาก <https://bit.ly/2KcXAej>
- วีรนนท์ พาวดี. (2558). ต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อุไรวรรณ รักผกาวงศ์. (2559). การพัฒนาระบบสารสนเทศสนับสนุนส่งเสริมการตลาดด้านการขายผ้าทอมือ จังหวัดพิษณุโลก. รายงานการวิจัย: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.